

Nota vrijwilligersbeleid 2024-2026

De raad van de gemeente Bronckhorst;

gelezen het voorstel van het college van b en w van 12 september 2023;

besproken op de Politieke Avond van 21 november 2023;

Besluit:

In te stemmen met en vast te stellen de Nota vrijwilligers en vrijwilligerswerk 2024-2026.

Samenvatting

In Bronckhorst staan we voor een brede basis waar inwoners zoveel mogelijk zelfstandig en met eigen verantwoordelijkheid deelnemen aan de maatschappij. Vrijwilligerswerk is van groot belang voor Bronckhorst. Vrijwilligers doen ontzettend veel en op verschillende vlakken. We mogen in Bronckhorst spreken van een actief en rijk verenigingsleven en vrijwilligersbestand. Bovendien is de sociale cohesie in Bronckhorst nog steeds sterk. In Bronckhorst zijn bovengemiddeld veel vrijwilligers vergeleken met landelijke cijfers.

De afgelopen jaren zien we grote verschuivingen binnen het vrijwilligerslandschap. Trends zoals vergrijzing en druk op de zorg hebben ook effect in Bronckhorst. Uit de data-analyse en gesprekken met organisaties, vrijwilligers en inwoners kwamen de volgende knelpunten naar voren:

- Het vinden van nieuwe (jonge) leden, met name op bestuursfuncties
- Het binden en betrekken van (nieuwe) leden
- Het hoofd bieden aan de vele regelingen (bijvoorbeeld VOG, AVG)
- De vervagende grens tussen professioneel en vrijwillig werk, complexiteit van taken
- Erkenning voor en zichtbaarheid van vrijwilligers

De huidige tijd vraagt een verandering van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. De vraag is of zij wel de capaciteit en kunde hebben om deze ontwikkelingen aan te kunnen.

Bronckhorst speelt hierop in door beleid te ontwikkelen op vrijwilligerswerk. Om te zorgen dat vrijwillige inzet in de toekomst duurzaam is én leuk blijft. In het beleid ligt de focus voor de komende drie jaar op faciliteren en stimuleren. Deze drie jaar beschouwen we als pilot. In deze periode zal, naast meer aandacht voor vrijwilligers, ook een centraal vrijwilligerspunt opgezet worden waar vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties terecht kunnen voor vragen en ondersteuning. De nota wordt vervolgens geëvalueerd op het resultaat en of er extra (structurele) middelen nodig zijn na 2026.

1. Inleiding

In Bronckhorst staan we voor een brede basis waar inwoners zoveel mogelijk zelfstandig en met eigen verantwoordelijkheid deelnemen aan de maatschappij. We helpen waar dit niet lukt. Daarbij ondersteunen we lokale verenigingen en organisaties, zowel op inhoud als qua faciliteiten.

Vrijwilligers doen ontzettend veel voor onze gemeente en haar inwoners. Bijvoorbeeld koffie schenken bij de welzijnsstichting, helpen bij de sportclub of het organiseren van evenementen. In Bronckhorst mogen we spreken van een actief en rijk verenigingsleven en vrijwilligersbestand. Het maatschappelijk belang van vrijwilligers voor Bronckhorst is daarmee groot. In Bronckhorst dragen vrijwilligers bij aan sociale verbinding in wijken, buurten, en dorpen. Vrijwilligers worden niet voor niks het cement van de samenleving genoemd. Zonder hen zou veel niet meer mogelijk zijn. Economisch gezien zijn vrijwilligers ook van grote waarde. De geschatte waarde van alle vrijwilligerswerk is in Nederland, op basis het van wettelijk minimumloon, ongeveer 15 miljard euro.

De definitie van vrijwilligerswerk luidt als volgt: 'werk dat u onbetaald en onverplicht doet, voor anderen of voor de samenleving'. Een aantal voorwaarden horen hierbij. Zo is het werk in het algemeen belang of in een bepaald maatschappelijk belang, heeft het werk geen winstoogmerk, en kost het werk de arbeidsmarkt geen banen. Het komt in principe niet in de plaats van een betaalde baan.

Context Vrijwilligersbeleid

Echter zien we steeds meer dat vrijwilligerswerk niet meer aan deze voorwaarden voldoet. Door verschillende ontwikkelingen is het vrijwilligerswerk de afgelopen jaren onder druk komen te staan. Volgens het NOV (platform vrijwillige inzet) is er een verschuiving te zien naar steeds ouder wordende vrijwilligers. Dit betekent vaak dat er minder jongere vrijwilligers in de organisatie zijn, of dat het moeilijk is om hen aan te trekken door een oubollig imago.

Daarnaast kost het steeds meer moeite om bestuursfuncties in te vullen, mede door verscherpte wet- en regelgeving, en liggen er grote opgaven zoals verduurzaming van accommodaties bij vrijwilligers. Daarbij zien we een verschuiving van vaste inzet naar projectmatige inzet.

Ook de zorg staat onder druk en wordt steeds duurder. Mensen worden geacht langer thuis te blijven wonen. Vrijwilligers vervangen steeds vaker betaald werk door personeelstekorten, waardoor complexere taken bij vrijwilligers komen te liggen. Zij die nog iets vrijwillig willen doen, krijgen steeds meer verplichtingen. De regeldruk die daar soms bij komt kijken, maakt het voor vrijwilligersorganisaties onnodig ingewikkeld.

Het is soms veeleisend om vrijwilliger te zijn. De huidige tijd vraagt een verandering van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. De vraag is of zij wel de capaciteit en expertise hebben om deze ontwikkelingen aan te kunnen.

“Vrijwilligerswerk is niet vrijblijvend.”

Bronckhorst speelt hierop in door beleid te ontwikkelen op vrijwilligerswerk. Om te zorgen dat vrijwillige inzet in de toekomst duurzaam én leuk is. Want vrijwilliger zijn doe je niet alleen voor een ander, maar ook voor jezelf.

Deze nota is een verdiepende nota op het beleidskader sociaal domein. De nota sluit aan op kader 4: “Zo doen we dat; Samenredzaamheid in de kernen” en de ‘sterke samenleving’ uit het coalitieakkoord 2022-2025. De opgestelde doelen daaruit zijn het versterken en verbreden van het voorliggend veld, en de leefbaarheid vergroten van kernen door eigen kracht van inwonersorganisaties en verenigingen. Met de inzet uit deze nota kunnen we de vrijwilligers in onze gemeente effectiever ondersteunen en waarderen, waardoor zij beter in staat zijn om hun belangrijke werk voor de gemeenschap uit te voeren. In een samenleving die steeds individualistischer wordt, is het belangrijk dat we naar elkaar blijven omkijken.

Leeswijzer

In deze verdiepende nota staan we eerst stil bij de data-analyse van Bronckhorst. Hierbij komt ook het interactieve proces voorbij, waarin we met verschillende organisaties, stichtingen, verenigingen en personen hebben gesproken over vrijwilligerswerk. Daarna bespreken we de landelijke en lokale trends en ontwikkelingen. In hoofdstuk 4 vertalen we de data naar de focus voor de komende vier jaar. Tot slot komt het financiële kader aan bod.

2. Data-analyse Bronckhorst

Veel vrijwilligers zetten elke week hun schouders onder het verenigingsleven, de zorg voor elkaar, de vele evenementen en andere activiteiten die elk jaar worden georganiseerd. Maar de afgelopen jaren is er veel veranderd op het gebied van vrijwilligerswerk.

Interactief proces

Om een compleet beeld te krijgen van het huidige vrijwilligerslandschap in Bronckhorst, is een interactief proces gestart. Er is begonnen met een inventarisatie van onze huidige activiteiten. Vervolgens zijn gesprekken gehouden met de combinatiefunctionarissen, de wethouder, de burgemeester en beleidsambtenaren van Bronckhorst. Daarnaast is er advies uitgebracht door de Participatieraad en de raads werkgroep sociaal domein. Deze zijn te vinden in bijlage 2. Ook is er een bijeenkomst geweest met het Kinderparlement over vrijwilligerswerk. In de bijlage zijn de briefjes van het Kinderparlement te lezen.

“Meestal bij vrijwilligerswerk help je mensen, maar je moet er wel tijd voor vrij maken.”

Tot slot is in het interactieve proces is gesproken met verschillende vrijwilligersorganisaties, stichtingen, en inwoners. In de gesprekken deelden zij hun ervaringen als vrijwilliger of vrijwilligersorganisatie, de problemen waar ze tegenaan lopen, en hoe ze de toekomst zien. De input is samengebracht in deze data-analyse en dient als aanvulling en actualisatie op bestaand onderzoek (inwonerpanel via Moventem 2018; bijlage 2).

Datateam Bronckhorst

Het datateam heeft een dashboard gemaakt dat inzicht geeft in vrijwilligerswerk in Bronckhorst. Uit verschillende recente cijfers is het huidige vrijwilligerslandschap in Bronckhorst in beeld gebracht met

grafieken en tabellen. Daaruit blijkt dat Bronckhorst een bovengemiddeld aantal vrijwilligers heeft vergeleken met landelijke en regionale cijfers (*Figuur 1, bijlage 1*).

Op basis van de indicatoren in het dashboard zijn enkele verbanden te zien. Zo lijkt een klein verband te zijn tussen SES (sociaaleconomische status) en vrijwilligerswerk. Inwoners met een hogere SES doen vaker aan vrijwilligerswerk. Mensen die moeilijk rond kunnen komen, een verminderde fysieke of mentale gezondheid hebben, eenzaam zijn, of waar weinig sociale samenhang is, doen minder aan vrijwilligerswerk. Daarnaast zien we dat buiten de grote kernen het meeste vrijwilligerswerk wordt verricht. Op deze plekken is de sociale cohesie hoger dan in de kernen. Over de specifieke cijfers wordt verder ingegaan in hoofdstuk 3.

De Boer Op!

Met 'de Keet' hebben beleidsambtenaren in de maanden mei en juni op de weekmarkt gestaan in Zelhem, Vorden en Hengelo. Het doel was om in gesprek te gaan met inwoners over hun ervaringen met vrijwilligerswerk.

Uit de gesprekken met inwoners bleek dat velen aan vrijwilligerswerk doen of in het verleden hebben gedaan. Een enkeling deed het momenteel niet, maar zag dat in de toekomst wel zitten. De reden hiervoor was meestal een gebrek aan tijd.

Veel inwoners zetten zich in voor hun eigen club. Meestal was dit sport gerelateerd, maar ook muziek, de brandweer en vissen kwamen voorbij. Dit deden ze meestal vanwege hun binding met hun eigen club, of wanneer een bekende hen vroeg te komen helpen.

"Het hoort erbij, dat doe je gewoon."

Hoewel de meeste vrijwilligers plezier hadden in hun taak, kwamen er ook een aantal knelpunten naar boven. De onderstaande knelpunten werden als meest belemmerend ervaren:

- Het is moeilijk om nieuwe bestuursleden te vinden of jonge leden. Het zijn vaak dezelfde mensen die vrijwilligersklusjes doen, maar hoe zorg je dat andere mensen ook betrokken raken, of andere mensen meer op zich willen nemen? Daarbij is het altijd zoeken naar geschikte en capabele mensen.
- Met name jonge mensen gaven aan weinig tijd te hebben voor vrijwilligerswerk. Ze kunnen het moeilijk combineren met alle andere dagelijkse verplichtingen.
- Verenigingen ervaren grote regeldruk door ingewikkelde regelingen en wetten waar ze juridisch aan moeten voldoen. Ook de invoering van de privacywetgeving AVG en de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen, belemmeren vrijwilligersorganisaties en hun bestuur om hun werk goed te doen.
- Hoe ga je creatief om met knelpunten die je als vereniging tegenkomt? Vernieuwing is nodig, maar hoe doe je dat?

Huidige situatie Bronckhorst

We zien in de verzamelde data dat de sociale cohesie in Bronckhorst nog steeds sterk is. In Bronckhorst zijn bovengemiddeld veel vrijwilligers en bestaat een rijk verenigingsleven. De inzet van inwoners tijdens de coronacrisis en opvang van Oekraïners heeft laten zien dat de bereidheid er nog steeds is, maar op een andere manier. Men wil meer projectmatig vrijwilligerswerk doen. Daarnaast zien we dat trends zoals vergrijzing en druk op de zorg ook in Bronckhorst effect hebben. Deze trends zullen in Bronckhorst de komende jaren doorzetten.

De verzamelde input en adviezen zijn gebruikt om te komen tot de vijf belangrijkste ervaren knelpunten in Bronckhorst. Deze knelpunten kwamen in verschillende gesprekken naar voren en zorgen voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties op het moment voor de grootste belemmeringen:

- Het vinden van nieuwe leden, met name op bestuursfuncties
- Het vinden, binden en betrekken van jonge leden
- Het hoofd bieden aan de steeds grotere complexiteit van taken, met name door de vele regelingen (AVG, VOG) en het vervagen van de grens tussen professioneel en vrijwillig
- Vrijwilligers zouden graag meer erkenning en zichtbaarheid willen

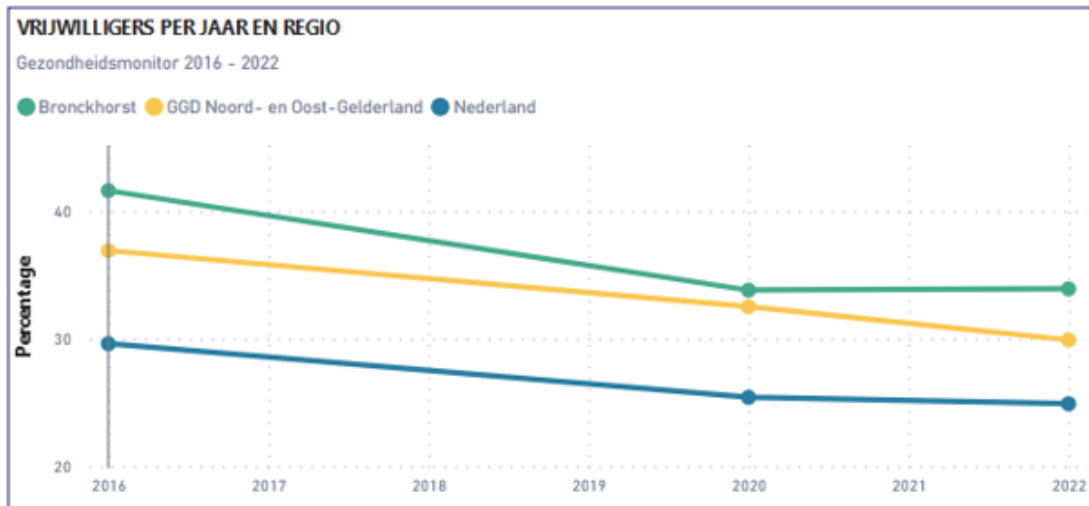
3. Trends en ontwikkelingen

Uit de data-analyse zijn enkele lokale trends en ontwikkelingen voortgekomen die ook komende jaren door blijven zetten. In dit hoofdstuk vergelijken we de opgehaalde lokale data met landelijke trends en ontwikkelingen. Vergrijzing, zorg en corona zijn belangrijke thema's die in aparte paragrafen worden besproken.

Algemene trends

1. Een dalend aantal vrijwilligers

Waar in 2015 nog 49% van de Nederlandse bevolking aan vrijwilligerswerk deed, is dat de afgelopen jaren gedaald naar 44%. Hier vallen ook mensen onder die incidenteel vrijwilligerswerk hebben gedaan. Landelijk is het aantal vaste vrijwilligers gedaald van 30% in 2016 naar 25% in 2022. In Bronckhorst ligt het gemiddelde aantal vaste vrijwilligers hoger dan landelijk, maar ook in Bronckhorst is het percentage vrijwilligers afgenomen van 42% in 2016 naar 35% in 2022.

Figuur 2: Aantal vrijwilligers 2016-2022

2. Veranderende leeftijd van de vrijwilliger

Niet alleen het vrijwilligerswerk, maar ook de leeftijd van de vrijwilliger is veranderd in de afgelopen jaren. De vrijwilliger wordt steeds ouder en het aandeel van vrijwilligers onder de 45 jaar neemt sterk af sinds 2019 (figuur 3, bijlage 1).

Onder 25- tot 35-jarigen (31%) is het aandeel vrijwilligers het laagst. In Bronckhorst heeft dit ook een demografische verklaring. Het aantal 20ers en 30ers is kleiner in Bronckhorst en daarmee ontbreekt een potentiële groep vrijwilligers.

Vrijwilligers in verschillende leeftijdsgroepen houden zich met andere activiteiten bezig. De leeftijdsgroep 35- tot 45-jarigen, met vaak schoolgaande kinderen, is vergeleken met andere leeftijdsgroepen vooral actief op school. Mensen boven de 55 jaar zetten zich in vergelijking met andere leeftijdsgroepen relatief vaak in voor organisaties op het gebied van verzorging/welzijn. De leeftijdsgroep 55- tot 65-jarigen doet vaker werk-gerelateerd vrijwilligerswerk dan de andere leeftijdsgroepen, en 65- tot 75-jarigen zijn relatief vaak vrijwilliger bij hobbyvereniging en bij levensbeschouwelijke organisaties zoals de kerk. Sport is daar een uitzondering op, aangezien alle leeftijden vertegenwoordigd zijn bij sportverenigingen.

3. Bestede tijd aan vrijwilligerswerk

Hoewel het aandeel vrijwilligers het hoogst is onder 35- tot 55-jarigen (45%), besteden zij minder tijd aan vrijwilligerswerk. Zij hebben in toenemende mate een voorkeur voor projectmatig vrijwilligerswerk in plaats van een vast moment. Daarnaast wordt de pensioenleeftijd steeds hoger in Nederland. Hierdoor hebben mensen steeds later tijd voor vrijwilligerswerk.

Een gebrek aan tijd is een steeds grotere rol gaan spelen (figuur 4, bijlage 1). Onder de personen tot 65 jaar is de meest voorkomende reden om geen vrijwilligerswerk te doen dat ze er geen tijd voor kunnen vrij maken. Tweeverdieners, zeker als ze kinderen hebben, hebben erg weinig vrije tijd. Dit geldt vooral voor vrouwen, omdat ze naast hun toenemende arbeidsparticipatie het grootste deel van de zorg voor gezin, hulpbehoevende familieleden of burens op zich nemen. Ook voor de zogenaamde 'sandwich-generatie' (veertigers die hun (schoon)ouders verzorgen) in combinatie met een baan en gezin, is het leven druk en hectisch. Het doen van vrijwilligerswerk schiet er dan vaak bij in.

4. Toenemende individualisering van de samenleving

Mensen waarderen hun individuele keuzevrijheid. Ze willen zelf bepalen of en wanneer vrijwilligerswerk in hun schema past. Ook geven personen ouder dan 65 steeds vaker aan dat ze niet ergens aan vast willen zitten. Daarnaast trekt de overheid steeds meer terug en legt de verantwoordelijkheid voor het maatschappelijk functioneren weer bij de inwoner zelf, zoals vroeger het geval was.

Desondanks zijn velen betrokken bij diens omgeving en vinden het kunnen helpen van andere mensen belangrijk. Een kleiner aantal noemt dat zij vrijwilligerswerk zien als hun plicht.

“Je wilt wat betekenen voor je dorp, ik vind dat meer mensen dat zouden moeten doen”

5. Plek waar vrijwilligerswerk plaatsvindt

De afgelopen jaren is de plek waar vrijwilligerswerk wordt verricht veranderd (*figuur 5, bijlage 1*). Vooral op scholen en sportverenigingen wordt minder vrijwilligerswerk verricht dan voorheen. Daarnaast zijn er vergeleken met voorgaande jaren ook minder vrijwilligers voorhanden voor jeugdwerk en voor wijk of buurt.

6. Redenen om geen vrijwilligerswerk te doen

Tot slot zijn er verschillende redenen waarom vrijwilligers wel of geen vrijwilligerswerk doen, of om er niet aan beginnen. Onder de personen tot 65 jaar in Bronckhorst is de meest voorkomende reden dat ze er geen tijd voor kunnen vrij maken (*figuur 6, bijlage 1*). Voor personen ouder dan 65 is de reden dat ze niet ergens aan vast willen zitten. Ook kan hun (fysieke) gezondheid of leeftijd een reden zijn om te stoppen.

Thema's

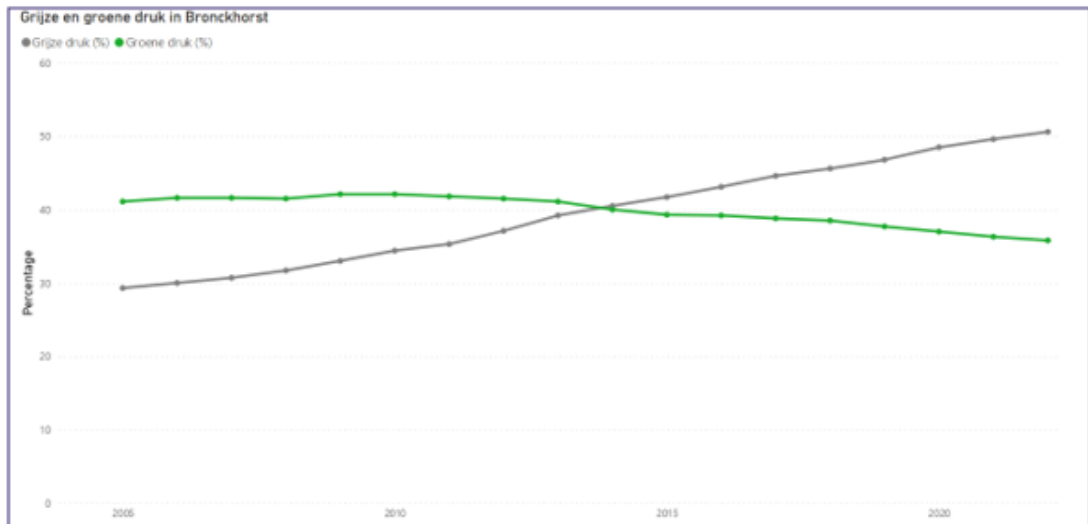
Vergrijzing

Een van de belangrijkste ontwikkelingen van de afgelopen tijd is vergrijzing. In Bronckhorst neemt de grijze druk steeds verder toe. Dit betekent dat de verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar of ouder en het aantal personen van 20 tot 65 jaar steeds groter wordt. Door de afnemende groene druk gaat deze ontwikkeling sneller.

Vergrijzing veroorzaakt binnen vrijwilligersorganisaties verschillende knelpunten. Doordat het aandeel ouderen overheerst, kan dit bijvoorbeeld leiden tot minder jongere vrijwilligers in de organisatie, of moeite om hen aan te trekken door een oubollig imago.

Daarnaast verloopt de samenwerking tussen ouderen en jongeren soms moeizaam. De oudere vrijwilligers voelen een grote verantwoordelijkheid ten opzichte van hun vereniging of club, waardoor ze (te lang) in hun positie blijven zitten. Vernieuwingen doorvoeren wordt moeilijk, wat leidt tot brandjes blussen en kortetermijnvisie.

Vaak bestaat van dergelijke organisaties het beeld dat wanneer je daar vrijwilliger bent, je wekelijks ontzettend druk bent met de vrijwilligerstaken, of dat je minimaal 10 jaar vast zit aan het voorzitterschap. En dat is nu juist wat men niet (meer) wil.

Figuur 7: Grijze en groene druk Bronckhorst (CBS)

Ontwikkelingen in de zorg

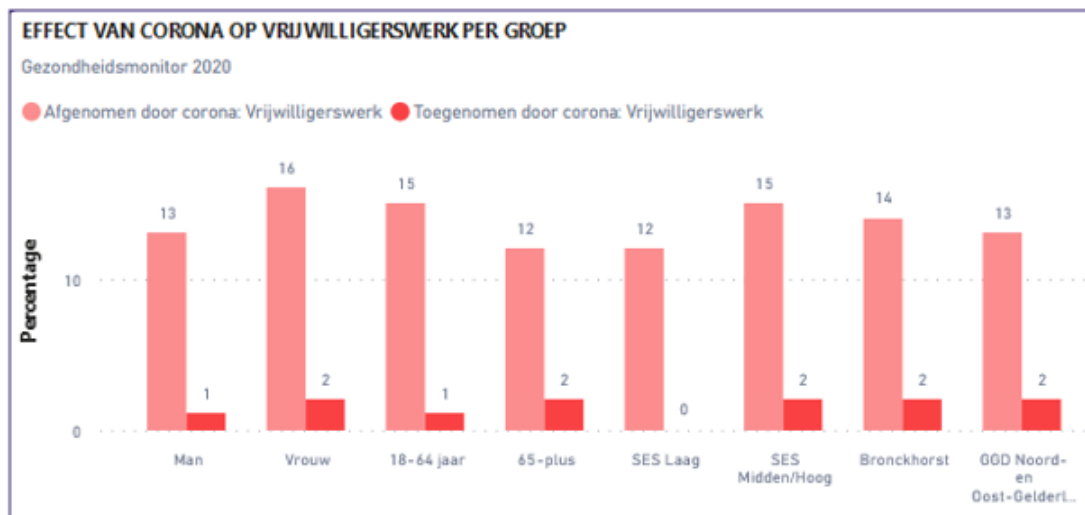
In de zorg is momenteel veel gaande. Steeds meer mensen moeten vaker en langer thuis blijven wonen. De toenemende vergrijzing van de Nederlandse bevolking leidt tot een toename van hulpvragen. Daarnaast is er sprake van dubbele vergrijzing, dat wil zeggen dat niet alleen de groep 65-plussers binnen de totale bevolking toeneemt, maar daarbinnen vooral de groep 80-plussers. Deze mensen hebben veelal hulp en ondersteuning nodig. Vaak worden hiervoor vrijwilligers ingezet. Zij helpen bijvoorbeeld bij de dagbesteding, komen bij ouderen op bezoek, of schenken koffie bij de soos. De BOS

(bezoek- en Ondersteuning Service) en de Welzijnsstichtingen zijn in Bronckhorst de schakel tussen vrijwilligers en zorg. In gesprekken met deze vrijwilligers kwam naar voren dat zij een steeds grotere rol in de informele zorg krijgen. Dit kan leiden tot complexere taken waarbij de vrijwilliger steeds meer van de professional overneemt. Bij mantelzorgers is deze trend ook gaande. Ook lopen de kosten voor de zorg lopen steeds verder op. De overheid heeft de afgelopen jaren veel gemeenschappelijke taken overgenomen, die zij stapsgewijs weer teruggeeft aan de gemeenschap zelf. Vrijwilligerswerk kan helpen om de hoge zorgkosten te drukken. Echter zijn er niet genoeg vrijwilligers om deze taken op zich te nemen waardoor de druk op het vrijwilligerswerk toeneemt.

Corona

De coronacrisis heeft landelijk een sterke impact gehad op vrijwilligerswerk. Zo is het aandeel 15-plussers dat aangaf in de afgelopen vier weken vrijwilligerswerk te hebben verricht, gedaald van 29% in het eerste kwartaal van 2020 naar 16% in het tweede kwartaal. Zo'n sterke daling was in de jaren daarvoor niet voorgekomen, jaarlijks was dit percentage namelijk rond de 30 procent. Verenigingen moesten in deze periode hun deuren sluiten vanwege de lockdown. In het tweede kwartaal van 2021 is het percentage weer gestegen naar 20,7%.

Voor veel vrijwilligers is de coronacrisis en het stilstaan van het vrijwilligerswerk een natuurlijk moment geweest om te stoppen met vrijwilligerswerk. In figuur 8 is te zien dat het aantal vrijwilligers sterk is afgenomen door corona. Deze afname van het aantal vrijwilligers heeft zich niet hersteld na de corona periode.

Figuur 8: Afname percentage vrijwilligers door corona (Gezondheidsmonitor 2020).

4. Focus Bronckhorst

De trends en ontwikkelingen laten zien dat het vrijwilligerslandschap veranderd is. Ondanks het rijke verenigingsleven en aantal vrijwilligers in Bronckhorst, wordt de duurzame inzet van vrijwilligers een steeds groter vraagstuk. Zonder die vrijwilligers is veel namelijk niet meer mogelijk. Niet alleen op het gebied van zorg, maar ook in evenementen, sport en cultuur. Ook heeft dit een negatief effect op de sociale cohesie (naoberschap) in Bronckhorst.

Op basis van het interactieve proces, de trends en ontwikkelingen zijn de volgende punten de vier grootste knelpunten:

- Het vinden van nieuwe leden, met name op bestuursfuncties
- Het vinden, binden en betrekken van jonge leden
- Het hoofd bieden aan de steeds grotere complexiteit van taken, met name door de vele regelingen (AVG, VOG) en het vervagen van de grens tussen professioneel en vrijwilligerswerk
- De beperkte erkenning en zichtbaarheid van vrijwilligers

Visie

In Bronckhorst willen we de maatschappelijke opgaven kunnen ondersteunen en vanuit eigen kleur en kracht een stevige basis vormen voor de ontmoeting en verbinding tussen inwoners. Met de visie geven we een richting aan het vrijwilligersbeleid voor Bronckhorst, zodat vrijwilligerswerk duurzaam en leuk blijft. Als gemeente willen we daarin een faciliterende en stimulerende rol spelen.

Faciliteren: het makkelijker maken voor vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en professionele organisaties die met vrijwilligers werken, hen hulp aanbieden of ondersteunen.

Stimuleren: vrijwilligerswerk aanmoedigen of bevorderen, het plezier en belang van vrijwilligerswerk benadrukken.

Als gemeente hebben we geen invloed op de individuele vrijwilligers en organisaties. De invloed van de gemeente is beperkt op dit terrein. We kunnen en willen vrijwilligerswerk niet verplichten of opleggen. Uiteindelijk hangt de inzet af van de vrijwilligers en de vrijwilligersorganisaties zelf. Wij zijn wel in staat om het vrijwilligerswerk zo goed mogelijk te faciliteren, stimuleren, en aandacht te schenken aan knelpunten die door velen worden ervaren.

Wat willen we de komende drie jaar bereiken?

De gemeente Bronckhorst heeft in het coalitieakkoord kenbaar gemaakt te willen focussen op het versterken en verbreden van het voorliggend veld, en de leefbaarheid van kernen door eigen kracht van inwonersorganisaties en verenigingen. Het vrijwilligersbeleid draagt bij aan de leefbaarheid en samenredzaamheid in de kernen.

Daarnaast zien we een grote opgave in de zorg op ons afkomen. Om de zorg te ontlasten en betaalbaar te houden, willen we een beroep op vrijwilligers kunnen blijven doen. Bij deze groep vrijwilligers is het van belang dat ze plezier hebben in hun taak, zich gezien en erkend voelen, en geen belemmeringen voelen waardoor ze voortijdig stoppen met hun taak.

We zetten daarom in op het versterken van het vrijwilligerslandschap en het in stand houden van het naoberschap (sociale cohesie) door middel van vrijwilligerswerk. Wij vinden het belangrijk om waardering voor vrijwilligers te uiten en hen waar nodig te helpen in het uitvoeren van activiteiten voor hun (sociale) omgeving. Dit doen we door te faciliteren en te stimuleren.

Aansluiten bij gebiedsprocessen

In het najaar van 2023 wordt de Uitgangspuntennotitie gebiedsvisie sport en leefbaarheid ter besluit aan de gemeenteraad voorgelegd. Vrijwilligers zijn een onderdeel van deze gebiedsvisie en richt zich per gebied op de inzet van middelen voor onder ander verenigingen en accommodaties. Daarnaast is er voor verenigingen een bedrag van 6 ton beschikbaar gesteld ter ondersteuning.

Vanuit de gebiedsvisie worden kaders en uitgangspunten meegegeven in een gebiedsproces, waar inwoners en (maatschappelijke) organisaties komen tot een gedragen gebiedsplan. Het doel is om te komen tot robuuste verenigingen en maatschappelijke voorzieningen die toegankelijk zijn voor alle inwoners. Daarmee draagt de gebiedsvisie ook bij aan het bestendigen en versterken van een vitaal Bronckhorst, en het faciliteren en stimuleren van vrijwilligerswerk.

Doelen SPUK-GALA

Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar gesteld vanuit de brede SPUK voor GALA regeling. Deze bundelt geldstromen die zich richten op het stimuleren van gezondheid, sport en bewegen, preventie en het versterken van de sociale basis. Het uitgangspunt is een brede, domein overstijgende aanpak. Een van de thema's is het 'versterken van de Sociale basis'. De sociale basis bestaat uit alle inwoners, organisaties en netwerken die zich inzetten voor een veilige, gezonde en fijne plek om met elkaar samen te leven. De sociale basis zorgt ervoor dat mensen mee kunnen doen en brengt mensen bij elkaar. Vrijwilligerswerk is hier een belangrijk onderdeel van.

De vrijwilligersnota is een onderdeel van het bereiken van de doelen opgesteld voor de versterking van de Sociale basis:

- Meer financieel en bestuurlijk sterke verenigingen, open clubs en vitale sportparken.
- Vermindering van het aantal verenigingen dat te kampen heeft met een tekort aan vrijwilligers.
- De sociale samenhang blijft stabiel.
- Het percentage inwoners dat minimaal wekelijks contact heeft met burens blijft stabiel.

Wat doen we al?

Op het gebied van vrijwilligerswerk heeft de gemeente Bronckhorst al een aantal activiteiten en regelingen. Veel van deze activiteiten raken een ander domein, zoals participatie of onderwijs.

- Inzet eigen vrijwilligers: De gemeente Bronckhorst kan een beroep doen op een aantal vrijwilligers. Zij worden bijvoorbeeld ingezet als tolk.
- Subsidie voor jeugdleden sport- en cultuurverenigingen.
- Incidentele subsidie voor culturele en maatschappelijke evenementen.
- Inzet combinatiefunctionarissen, waarvan twee verenigingsondersteuners. Zij kunnen proactief meedenken met bestuurders, besturen en vrijwilligers vraagstukken. Waar zij zelf niet de expertise hebben om een passend antwoord te geven, hebben zij een zeer groot netwerk welke ingezet kan worden om tot een goed advies te komen.

- Vrijwilligersverzekering bij Centraal Beheer Achmea. De vrijwilligersverzekering zorgt ervoor dat mensen die dankbaar vrijwilligerswerk doen in onze gemeente, niet blijven zitten met schade die zij misschien oplopen. <https://www.bronckhorst.nl/collectieve-vrijwilligersverzekering>
- Op de website van de gemeente Bronckhorst is een pagina ingericht voor vrijwilligers die een evenement willen opzetten. Hier kan men belangrijke aandachtspunten vinden. <https://www.bronckhorst.nl/aandachtspunten-bij-evenementen>
- Vrijwilliger of vrijwilligersgroep van het jaar.
- Het jeugdlintje.
- De activiteiten van de Welzijnsstichtingen.
- Subsidies voor stichtingen en organisaties die met vrijwilligers werken. Denk hierbij aan de Voedselbank, Buddy to Buddy, Schuldhulpmaatje, en Stichting Sravana.

Wat gaan we doen?

De knelpunten op het gebied van vrijwilligerswerk zijn omgezet in keuzes die wij maken voor de komende drie jaar. Deze drie jaar beschouwen we als een pilot, waarin we inzetten op het faciliteren en stimuleren van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.

- Een beleidsmedewerker met het aandachtsgebied vrijwilligers in het sociaal domein.
- We faciliteren door een centraal vrijwilligerspunt te ontwikkelen, buiten de gemeentelijke organisatie. We willen het laagdrempelig en toegankelijk houden.
- We stimuleren door meer aandacht te besteden aan vrijwilligers en vrijwilligerswerk op onze eigen kanalen en via het centraal vrijwilligerspunt. Daarbij wordt zichtbaarheid gegeven aan het nieuwe vrijwilligerspunt en aan onze eigen middelen.

Alleen subsidies beschikbaar stellen aan lost niet alles op. Soms houdt het zaken in stand waardoor er geen verandering komt, terwijl creatieve oplossingen en samenwerking juist nu nodig zijn. Onderstaand wordt verder ingegaan op de nieuwe keuzes voor het vrijwilligersbeleid.

Centraal Vrijwilligerspunt

Een vrijwilligerscentrale heeft een duidelijke expertise en heeft verschillende taken op het gebied van vrijwilligerswerk. Uit gesprekken is gebleken dat er behoefte is aan zichtbaarheid en expertise van een vrijwilligerscentrale. Het momenteel versnipperde aanbod kan hier samengebracht worden als 'een spin in het web'. De gemeente zal met middelen een impuls geven aan het centrale vrijwilligerspunt, maar deze zal niet bij de gemeente zelf worden ondergebracht. Er is al veel kennis en expertise aanwezig bij vrijwilligersorganisaties in Bronckhorst. We onderzoeken waar het centrale vrijwilligerspunt ondergebracht gaat worden.

Potentiële taken van het Centraal Vrijwilligerspunt.

- Het matchen van vrijwilliger – vrijwilligerswerk; vraaggericht en vanuit de vrijwilliger gedacht.
- De schakel voor ondersteuning van vrijwilligersorganisaties.
- Hulp bij aanvragen gratis VOG voor vrijwilligers en regelen e-herkenning. In de toekomst kan dit uitgebreid worden met een koepel met professionele krachten.
- Hulp bij vragen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.
- Platform voor uitwisseling van kennis en expertise.
- Een centraal punt voor organisaties en vrijwilligers om met elkaar in contact te komen en te leren van elkaar, een eigen netwerk.

Op het moment voert Meedoen in Bronckhorst in beperkte mate de functie uit van centraal vrijwilligerspunt. Op hun website is een vrijwilligersvacaturebank te vinden. Via een gesprek kunnen mensen gematcht worden met vrijwilligerswerk. Ook met hen zal verkend worden wat de mogelijkheden zijn.

Vrijwilligersorganisaties

Vanwege het veranderende vrijwilligerslandschap, willen we in Bronckhorst een centraal vrijwilligerspunt opzetten. Daarbij willen we gebruik maken van de netwerken en kennis die al aanwezig is bij verschillende vrijwilligersorganisaties. We onderzoeken welke partijen ondersteuning kunnen bieden aan het vrijwilligerspunt en welke samenwerkingen mogelijk zijn.

Zichtbaarheid en aandacht

Vrijwilliger zijn betekent dat je geen geld ontvangt voor de taken die je doet. Echter betekent dit niet dat een persoon geen waardering verdient voor het werk. Vrijwilligers zijn van onschatbare waarde en dat moeten we laten merken.

- Naast de uitreiking van de vrijwilliger van het jaar, zal in het Contact uitgebreider aandacht besteed worden aan alle vrijwilligers. Hiermee willen we de leuke kanten van vrijwilligerswerk laten zien en meer zichtbaarheid aan hen geven.

- We besteden op onze eigen kanalen en Meedoen in Bronckhorst meer aandacht aan vrijwilligers door bijvoorbeeld korte verhalen of inspirerende mensen.
- We vergroten de zichtbaarheid van het centraal vrijwilligerspunt onder de inwoners van Bronckhorst. Daarnaast brengen we de activiteiten en mogelijkheden die de centrale te bieden heeft actief onder de aandacht op onze eigen kanalen.

5. Financieel kader

De kosten die momenteel voor vrijwilligerswerk worden gemaakt, zijn al geborgd in de begroting. Voor het nieuwe beleid zal aanspraak gemaakt worden op de regeling brede SPUK voor GALA, gericht op het versterken van de sociale basis. In tabel 1 is de nadere specificatie van de kosten voor het nieuwe beleid te vinden.

Begroting nota Vrijwilligersbeleid					
		2024	2025	2026	
Kosten					
1. Stimuleren	Aandacht vrijwilligers kanalen gemeente	€ 250	€ 250	€ 250	nieuw
	Aandacht centraal vrijwilligerspunt	€ 250	€ 250	€ 250	nieuw
2. Faciliteren	Centraal vrijwilligerspunt:				
	Opstart budget	€ 5.000	€ 2.500	€ 0	nieuw
	Vrijwilligerscoördinator (0,67 fte 2024)	€ 30.000	€ 40.000	€ 40.000	nieuw
	Uitbreiden website	€ 2.000	€ 0	€ 0	nieuw
	Middelen en materialen	€ 1.000	€ 2.000	€ 2.000	nieuw
3. Ondersteunen	Expertise en ondersteuning	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	nieuw
	<i>Subtotaal nieuw beleid</i>	€ 43.500	€ 50.000	€ 47.500	
4. Bestaand beleid	Vrijwilligerspolis	€ 5.100	€ 5.100	€ 5.100	bestaand
	Vrijwilliger van het jaar	€ 500	€ 500	€ 500	bestaand
	Meedoen in Bronckhorst	€ 27.463	€ 27.463	€ 27.463	bestaand
	<i>Subtotaal bestaand beleid</i>	€ 33.063	€ 33.063	€ 33.063	
	Totaal kosten	€ 76.563	€ 83.063	€ 80.563	
Dekking					
	Dekking nieuw beleid uit Brede SPUK-middelen*	€ 43.500	€ 50.000	€ 47.500	
	Dekking bestaand beleid uit budget Welzijnsbeleid	€ 33.063	€ 33.063	€ 33.063	
	Totaal dekking	€ 76.563	€ 83.063	€ 80.563	

De Brede SPUK middelen voor het onderdeel Versterken sociale basis bedragen voor de jaren 2024 en 2025 € 74.000 en voor 2026 € 55.000.

Tabel 1: begroting nota vrijwilligersbeleid

Dekking nieuw beleid

Voor het uitvoeren van het nieuwe vrijwilligersbeleid, zijn de komende jaren vanuit het Rijk middelen beschikbaar. Een van de thema's is het versterken van de sociale basis. Jaarlijks is een bedrag beschikbaar vanuit het Rijk om een impuls te geven aan de sociale basis. Een deel van dat bedrag wordt ingezet voor de uitvoering van het nieuwe vrijwilligersbeleid. Jaarlijks wordt hierop verantwoord. De middelen van SPUK-GALA zijn beschikbaar tot en met 2026, gelijk aan de looptijd van deze nota.

Evaluatie pilot

De uitvoering van deze nota steken we in als pilot. De middelen vanuit SPUK lopen gelijk aan de looptijd van de nota. Na 2 jaar zal de nota geëvalueerd worden. Hierin evalueren we of de acties voorvloeiend uit de nota het gewenste effect hebben gehad en of er structurele middelen nodig zijn.

Het centraal vrijwilligerspunt zal stap voor stap ontwikkeld worden. In bijlage 2 is een overzicht 'Varianten vrijwilligerscentrale' te vinden van Buurtplein Doetinchem. Deze bijlage dient ter indicatie van de taken en fte's die een vrijwilligerspunt kan hebben. Op het moment is er een vrijwilligersvacaturebank in Bronckhorst. Met het nieuwe beleid zal er een 'basis' variant komen van het centraal vrijwilligerspunt. Het jaar 2024 wordt beschouwd als de opbouw, om vervolgens in 2025 meer inzet te realiseren en dit in 2026 door te zetten. Na evaluatie kan er gekozen worden om het vrijwilligerspunt verder uit te breiden met meer taken en fte's.

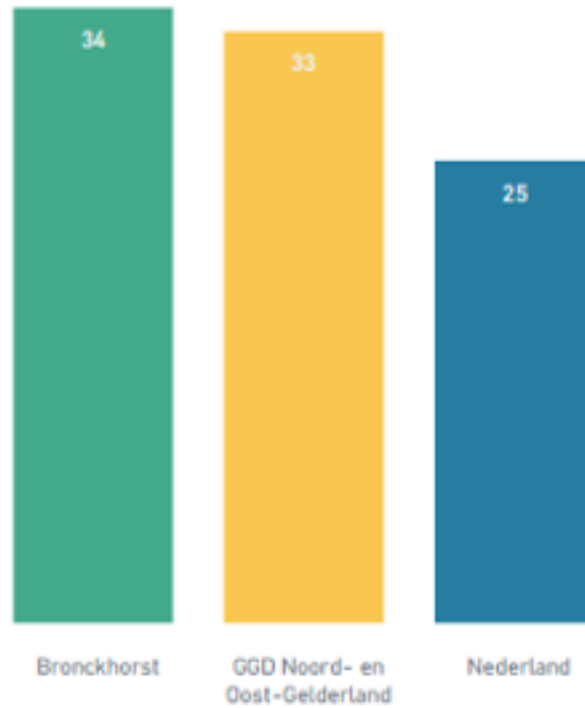
Aldus besloten door de raad van de gemeente Bronckhorst in zijn openbare vergadering van 30 november 2023,

*de griffier,
M. Veenbergen*

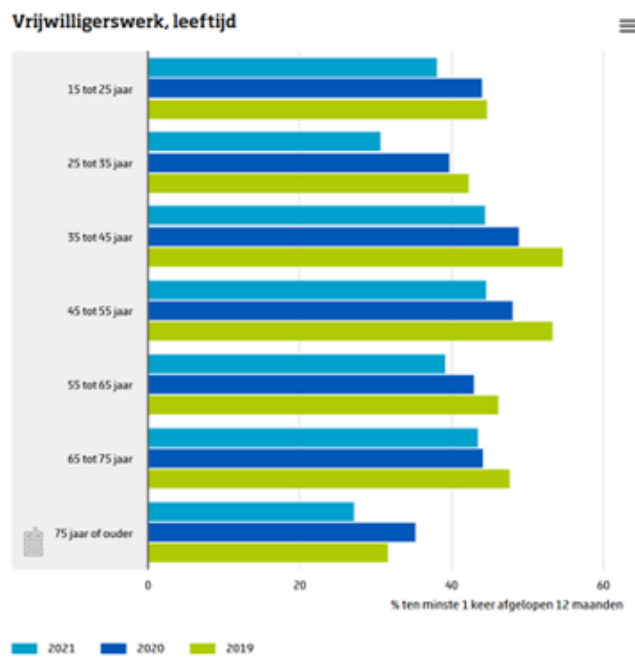
*de voorzitter,
M. Besselink*

BIJLAGE 1 - Figuren en grafieken

PERCENTAGES REGIO'S

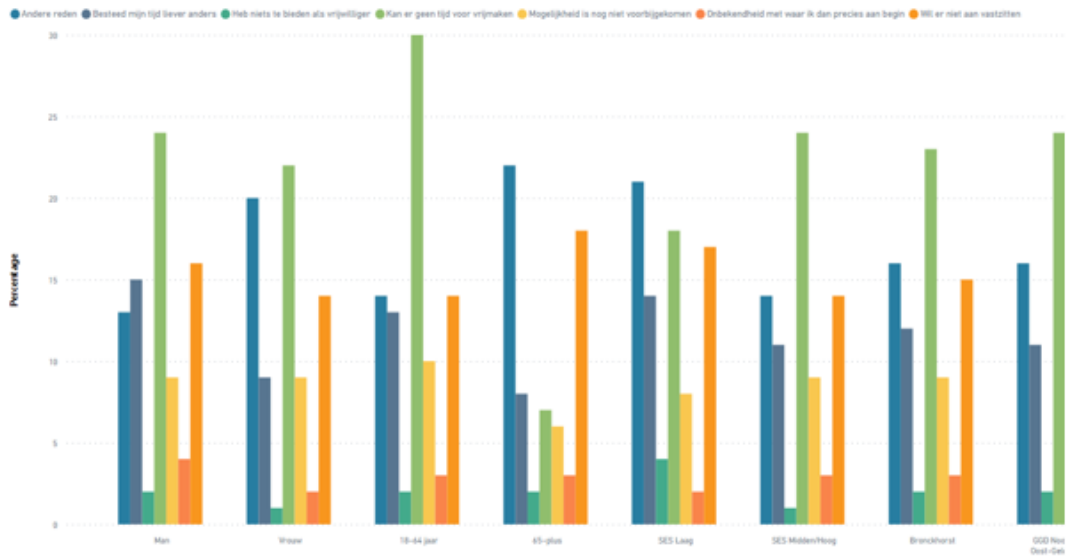

Figuur 1: Percentage vrijwilligers 2020 (Gezondheidsmonitor)

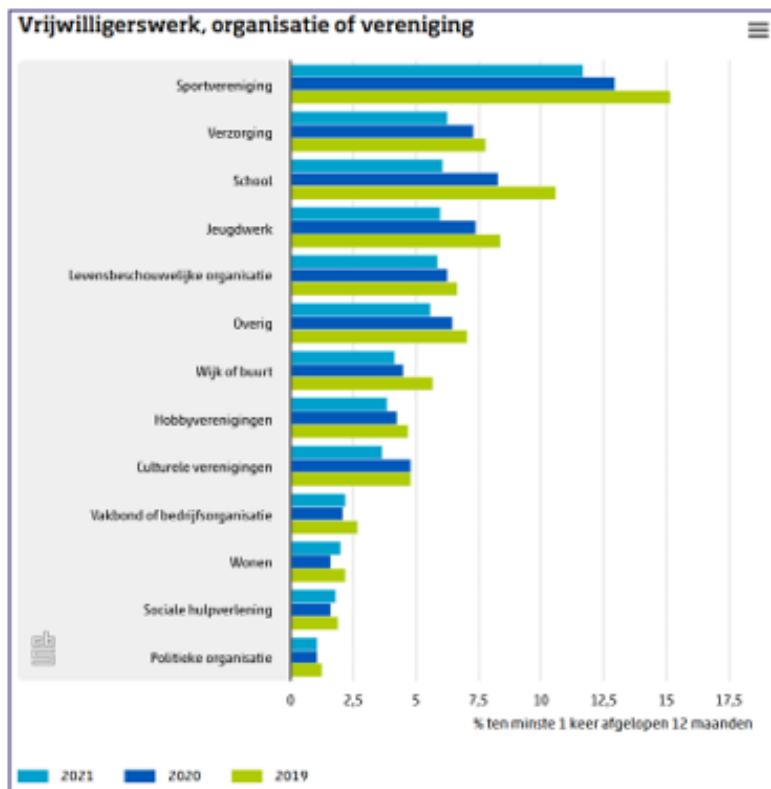

Figuur 3: Vrijwilligerswerk per leeftijdscategorie (CBS)

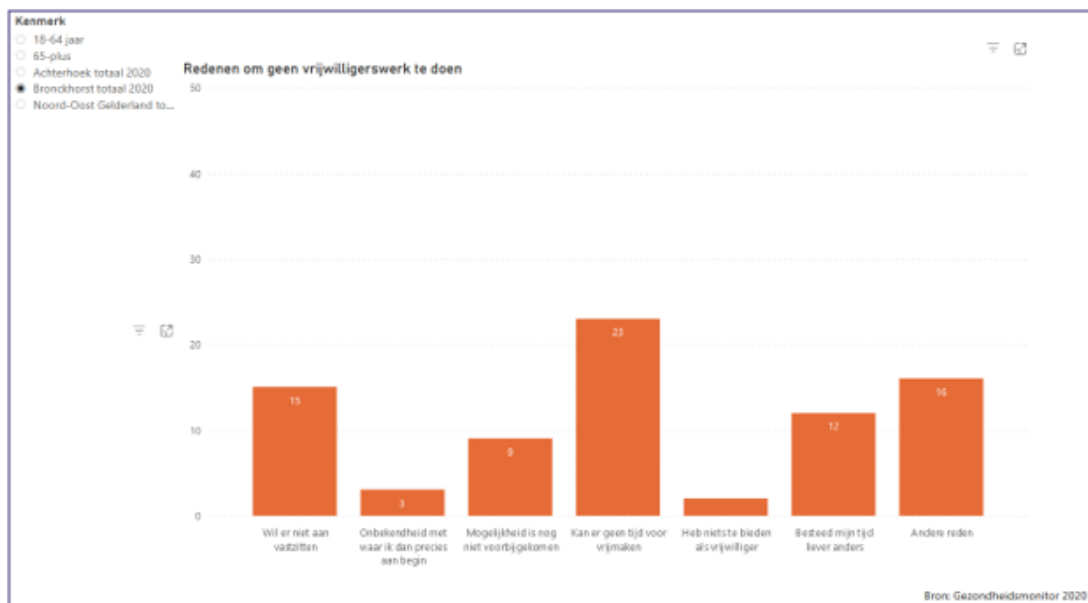
WAAROM DOEN BEPAALDE GROEPEN NIET AAN VRIJWILLIGERSWERK?

Figuur 4: Redenen niet doen van vrijwilligerswerk (Gezondheidsmonitor 2020)

Figuur 5: Percentage deelname plek vrijwilligerswerk (CBS)

Figuur 6: Redenen om geen vrijwilligerswerk te doen Bronckhorst (Gezondheidsmonitor 2020)

BIJLAGE 2 - Onderzoek en adviezen

Vrijwilligers vinden & binden in de gemeente Bronckhorst

Themabijeenkomst Participatieraad Bronckhorst, maandag 3 oktober 2022

Begeleiders van de leefbaarheidsalliantie Gelderland

Medewerkers van Present

De behoeften van de vrijwilliger

KANSEN	BELEMMERINGEN
<ul style="list-style-type: none"> • Veel mensen willen bijdragen (groot aanbod) • Ontwikkelmogelijkheden ('deskundigheidsbevordering') • Kort/flexibele taak • Gezelligheid en contact • Betekenis en zingeving • Zichtbaar resultaat • Persoonlijk/toegankelijk • Jeugd: beloning • Vrijwilligersvergoeding/onkostenvergoeding • Vertrouwen voelen van.. • Verantwoordelijkheid krijgen • Openheid en transparantie • Alles moet goed geregeld zijn 	<ul style="list-style-type: none"> • Risico op overbelasting • Teveel administratie • Bureaucratie • Structureel gevraagd worden • Je taak als verplichting voelen • Veel vrijwilligers houden vast aan oude gewoontes & weinig open voor verandering • Vergrijzing belemmert vernieuwing • Toegankelijkheid • Versnippering aanbod 'eilandjes' • Valt en staat bij betaalde begeleiding • Organisatie moet vrijwilliger goed instrueren • Organisaties moeten de grenzen goed aangeven • Vrijwilliger niet altijd geschikt voor de taak • Aanspreken wie, en hoe je dat moet doen

Het bereiken van potentiële vrijwilligers

KANSEN	BELEMMERINGEN
<ul style="list-style-type: none"> • Social media • Persoonlijke benadering • Jongeren inzetten om vrijwilligers te werven • Actief benaderen • Via warme contacten/sleutel figuren • Specifiek, concreet en SMART aanbieden • Jongeren ook inzetten voor vrijwilligerswerk • Maatschappelijke stages stimuleren (o.a. MDT) • Vaste betaalde krachten is een aanbeveling • Aandacht voor duurzaamheid • Info voor nieuwe inwoners • Verbindingen leggen tussen personen • Per kern inrichten • Ga uit van aanbod ('alles is goed en helpend') • Koppelpersoon/vliegwiel 'betaalde functie' • Maak gebruik van ingang van bijv. school/sport 	<ul style="list-style-type: none"> • Onduidelijk aanbod • Er is een kartrekker nodig • Je zit in dezelfde vijver te vissen • Plannen opleggen aan vrijwilligers (top down) • Onzichtbaarheid van de organisatie • Eigen identiteit niet op willen geven • Helder zijn in tijdsinvestering

De opbrengst vertaalt naar mogelijk beleidsadvies

1. De bestaande manier van werven van vrijwilligers is sterk vraaggericht. Denk aan de vrijwilligersvacaturebank op de site van MEEDOEN in Bronckhorst en de oproepen in de krant. Een verschuiving naar aanbodgerichtheid is wenselijk. Dat betekent meer bottom up i.p.v. top down.
2. Bij potentiële vrijwilligers zijn er enkele kwetsbare momenten waardoor mensen kunnen afhaken. Het gaat vooral om:
 - a. Persoonlijk contact/ontmoeting waarin geluisterd wordt naar de behoefte van de vrijwilliger en de wederzijdse verwachtingen ter sprake komen.
 - b. Duidelijkheid over de taken (en verantwoordelijkheden) vanuit de vraag organisatie
 - c. Goede ondersteuning en begeleiding om de vrijwilliger wegwijs te maken en te zorgen dat hij/zij zich opgenomen en gezien voelt.

3. Om de omslag te maken naar een aanbodgerichte aanpak om zo de vrijwilligers op de juiste plek te krijgen, is professionele inzet als 'kartrekkers' noodzakelijk. Zij zijn in staat om de behoeften van de vrijwilligers om te zetten in een passende plaats.
4. De gemeente maakt in het sociaal domein veel beleid dat gebaseerd is op de inzet van vrijwilligers zonder dat duidelijk wordt hoe de gemeente aan die benodigde vrijwilligers komt en behoudt voor de continuïteit en de langere termijn.
5. Het is niet duidelijk wat de taak en rol is van de combinatiefunctionarissen van de gemeente. Ook zijn ze niet zichtbaar. De vraag is of ze alleen ondersteuning bieden aan verenigingen of instellingen of dat ze ook op individueel niveau inzetbaar zijn.
6. De inzet van de gemeente voor dorps- en buurthuizen is een uitgelezen kans om voor de samenleving en voor vrijwilligers iets te betekenen. Voor deze locaties zou een actief loket wenselijk zijn waar vrijwilligers zich kunnen melden en er een professional is (een soort vrijwilligersmakelaar) die de vraag van de vrijwilliger samenbrengt bij een passend aanbod. Dit zou wellicht ook een taak van de combinatiefunctionaris kunnen zijn. Een mooi voorbeeld om dit vorm te geven is de vrijwilligerscentrale zoals de gemeente Doetinchem heeft ingericht.

Drie casussen als voorbeeld

Een potentiële vrijwilliger A meldt zich bij een organisatie als reactie op een oproep op de vacaturebank. Het gaat om redactiewerk bij een stichting en A heeft wat ervaring met schrijven en beleeft daar plezier aan. Hij neemt contact op, gaat langs en heeft een gesprek met de voorzitter. Deze kan niet duidelijk aangeven wat er gevraagd wordt en wat er verwacht wordt, dat hij hier eigenlijk niet over gaat en dat A binnenkort wel een keer kan deelnemen aan een activiteit/kan komen helpen. Dat gaat om een actieve natuurlus, waar de afspraak niet goed over gemaakt wordt. Hij is op een verkeerd tijdstip aanwezig, vertrekt en daarna is er geen contact meer. A heeft het gevoel dat men hem op onjuiste gronden heeft geprobeerd te betrekken. Een vrijwilliger verloren.

Een potentiële vrijwilliger B wordt spontaan een hulp voor een oude buurvrouw die zich niet meer goed zelfstandig redt. Ze springt bij voor allerhande klusjes en houdt haar soms wat gezelschap. Na het overlijden van de buurvrouw stelt ze vast dat ze het best aardig vindt om af en toe een oudere inwoner te bezoeken en ze neemt contact op met de vrijwilligerscoördinator van een verzorgingshuis, om dit aan te geven. B krijgt te horen dat ze op een vaste ochtend kan komen koffie schenken in een verzorgingshuis. Dat is wat B niet voor ogen had en wil zich op die manier niet vastleggen. Een vrijwilliger verloren.

Vrijwilliger C doet voor de gemeente de huisbezoeken aan 75-plussers. Ieder jaar moet ze opnieuw een VOG aanvragen. Naast de kosten van de VOG van € 45, die de gemeente betaald, moet de vrijwilliger persoonlijk naar het gemeentehuis komen ter identificatie. i.p.v. via DigiD. De vrijwilliger bespreekt de gang van zaken: de extra kosten en tijd om de VOG te verkrijgen (bureaucratie), het gebrek aan vertrouwen in de vrijwilliger en de ongelijke behandeling t.o.v. betaalde medewerkers die met dezelfde kwetsbare cliënten werken. De vrijwilliger is zo ontevreden over de gang van zaken dat ze ermee stopt. Een vrijwilliger verloren.

Advies Participatieraad

Er is een advies uitgebracht van de Participatieraad over het thema vrijwilligerswerk. In de themabijeenkomst van de Participatieraad Bronckhorst van oktober 2022 zijn kansen en belemmeringen in kaart gebracht. Daarnaast is een advies opgesteld wat naar beleid vertaald kan worden. Eind maart heeft een verdiepend gesprek plaatsgevonden om het thema vrijwilligerswerk verder te duiden. De belangrijkste conclusies waren als volgt:

- Er is meer erkenning gewenst voor de vrijwilliger
- Vraag en aanbod vanuit de vrijwilliger bekijken, een bottom-up benadering.
- Professionele inzet als 'kartrekkers' is noodzakelijk om een aanbodgerichte aanpak te realiseren.
- Gemeentelijk beleid heeft aandacht voor de duurzame inzet en werving van vrijwilligers
- Een centraal punt waar vraag en aanbod bij elkaar komen.

Advies raads werkgroep sociaal domein

De raads werkgroep sociaal domein heeft het thema vrijwilligerswerk behandeld. Zij zien dezelfde trends die eerder voorbij zijn gekomen, zoals vergrijzing, moeite met invulling bestuursfuncties, en het overvragen van vrijwilligers. Op 10 mei hebben zij aanvullend op het in kaart brengen van de huidige situatie, een richting gegeven voor het nieuwe beleid. Hun belangrijkste conclusies en adviezen zijn:

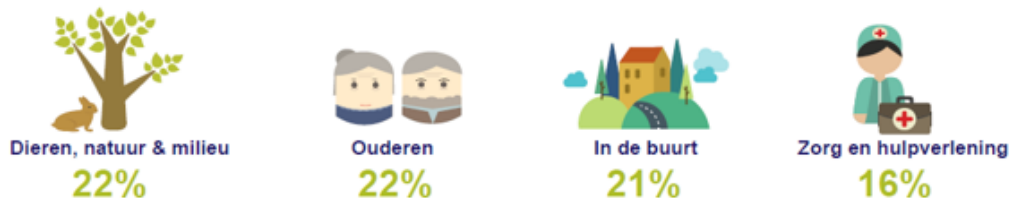
- Vrijwilligerswerk moet bekeken worden in de breedte en variatie. Het zou samenlevingsbeleid kunnen heten in plaats van vrijwilligersbeleid.
- De inzet van vrijwilligers moet duurzaam zijn. Dit bestaat uit drie onderdelen waarbij wordt gedacht vanuit de vrijwilliger, namelijk; het plezier van de vrijwilliger, omstandigheden om het vrijwilligerswerk goed te doen, en de plek/accommodatie waar het vrijwilligerswerk gebeurt.

- Vraag en aanbod bij elkaar brengen is belangrijk voor een goede gematcht tussen vrijwilliger en organisatie.
- Vraagstukken regionaal oppakken waar mogelijk.
- De gemeente faciliteert vrijwilligers, maar regisseert niet. We willen randvoorwaarden creëren voor vrijwilligerswerk.
- Het wegnemen van regels en belemmeringen. Denk hierbij aan het ondersteunen van vrijwillige besturen met professionele krachten.

Op welk gebied zou u mogelijk vrijwilligerswerk gaan doen?

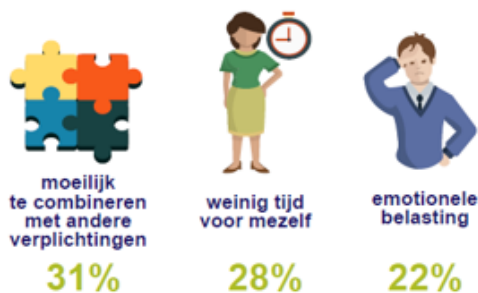
Respondenten die op dit moment geen vrijwilligerswerk doen, maar dit in de toekomst wel zouden willen doen, hebben aangegeven op welk gebied zij mogelijk vrijwilligerswerk gaan doen.

Knelpunten vrijwilligers

Ongeveer de helft van de vrijwilligers ervaart af en toe, regelmatig of voortdurend knelpunten.

Grootste knelpunten:

Ondersteuning voor vrijwilligers

Van de vrijwilligers maakt 34% gebruik van ondersteuning van de gemeente Bronckhorst; voornamelijk van de vrijwilligersverzekering (16%) en gebiedsambtenaren die vrijwillige initiatieven vanuit de samenleving ondersteunen (10%).

Daarnaast hebben de respondenten die vrijwilligerswerk doen aangegeven of zij een vorm van ondersteuning vanuit de gemeente of elders wensen. 34% heeft hier behoefte aan. Zij geven vooral aan behoefte te hebben aan advisering, een vergoeding, meedenken en begrip vanuit de gemeente.

Varianten Vrijwilligerscentrale Buurtplein Doetinchem

“Er zijn veel verschillende varianten en combinaties mogelijk, van een onderdeel van iemands bredere takenpakket tot volledig zelfstandige organisatie. Of bijvoorbeeld de keuze om maatjesprojecten, mantelzorg of ‘Uitdagingen’ te combineren met de werkzaamheden van vrijwilligerscentrales. Eén exacte blauwdruk is er niet.

Toch hebben we een poging gedaan om een indeling te maken op basis van de werkzaamheden van verschillende vrijwilligerscentrales in Gelderland.”

Functie / taak	Varianten / niveau					VwC Dtc 09-05	VwC Dtc Per 01-08
	Basis	Opstap	Plus	Semi Pro	Pro		
Vacaturebank	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bemiddeling	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Organisatiebezoek (info&advies)*		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Nieuwsbrief		✓	✓	✓	✓	✓	✓
PR / Social media			✓	✓	✓	✓	✓
Evenementen			✓	✓	✓	✓	✓
Sociaal makelen			✓	✓	✓	✓	✓
Deskundigheidsbevordering		✓	✓	✓	✓	✓	✓
Academie				✓	✓	✓	½
Ondersteuning besturen			✓	✓	✓	✓	✓
Kenniscentrum			✓	✓	✓	✓	✓
Adviestrajecten*			✓	✓	✓		
Goed geregeld adviseurs				✓	✓	✓	½
Innovatie			✓	✓	✓	✓	½
Waardering	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Netwerkondersteuning				✓	✓	✓	½
Netwerken			✓	✓	✓	✓	✓
Projecten			✓	✓	✓		
Bewonersinitiatieven				✓	✓		
Individuele hulpvragen / maatjes	½	½	½	✓	✓	½	½
Samenwerking bedrijfsleven			✓	✓	✓	✓	
Beleid gemeente			✓	✓	✓	✓	
Beleid landelijk				✓	✓		
Neutrale positie			½	½	✓		
Speciale doelgroep ondersteuning				✓	✓	½	
Talentedbank				✓	✓		
Schatting inzet	0,5 – 1 fte	1 – 2 fte	2 – 3 fte	5+ fte	10+ fte		

*Organisatiebezoeken variëren van kennismaking tot informatie & advies en zijn vaak van korte duur. Adviestrajecten kenmerken zich door een verbinding over een langere periode gericht op complexe vraagstukken, zoals reorganisatie.

Buurtplein Doetinchem

Gesprekslijst interactief proces

Platform Vrijwilliger Inzet (NOV)
MantelzorgNL
Netwerk Ouderen en Veerkracht Achterhoek
Kruiswerk Achterhoek en Liemers

Gemeente Bronckhorst
Wethouder vrijwilligers
Burgemeester
Participatieraad

Kinderparlement Bronckhorst
Raads werkgroep sociaal domein

Cluster Zorg en Leren
Cluster Participatie
Cluster Wonen en Werken
Cluster Omgeving
Datateam
Combinatiefunctionarissen
Sociaal team
Oekraïne team

Lokale organisaties

Stichting Welzijn Zelhem
Noodhulp Zelhem
St. Welzijn Drempt, Hummelo en Keppel
Welzijn Vorden
Welzijn Steenderen - De Kei
Amphion
Dorpskamers
Stichting Buddy to buddy
Muziekfederatie Bronckhorst
Meedoen in Bronckhorst
Stichting Present
Buurtplein Doetinchem
Platform Vrijwilligers Berkelland
Voedselbank Doetinchem
Humanitas
Seniorensoos Velswijk

Inwoners op de weekmarkten van Hengelo, Vorden en Zelhem